

більше 2 % від загального бюджету реклами [4]. Проте з кожним днем кількість запитів з мобільних пристроїв збільшується, і саме тому зацікавленість учасників ринку e-commerce у даному виді реклами, а також витрати на неї стабільно зростають.

Таким чином, зважаючи на стрімкий розвиток мобільного Інтернету, а також збільшення долі трафіку з мобільних пристроїв, як однієї з основних тенденцій вітчизняного ринку електронної комерції, можна стверджувати, що даний напрям он-лайн бізнесу у наш час є дуже перспективним та потребує уваги зі сторони гравців ринку.

Список використаних джерел

1. Цифровой год: успехи и провалы в украинском e-commerce за 2016-й. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://rau.com.ua/analytics/uspehi-i-provaly-e-commerce/>
2. Електронная коммерция в Украине 2016: цифры и факты. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://webexpert.com.ua/ecommerce-in-ukraine-2016>
3. Проникновение интернета в Украине. Factum Group Ukraine. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukraine.mom-rsf.org/fileadmin/Editorial/Ukraine/Documents/D-33.pdf>
4. «Смартфон уже не второй экран, он стал первым»: аналитик Google о mCommerce в Украине [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ain.ua/smartfon-uzhe-ne-vtoroj-ekran-on-stal-pervym-analitik-google-pro-mcommerce-v-ukraine>

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНА СТАБІЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Н. М. ГУРЖІЙ, д-р екон. наук, А. МАМИЧ

Запорізький національний університет

spankinz@yandex.ru

В сучасних економічних реаліях обґрунтоване планування є запорукою успішного функціонування підприємства. Планування – це вміння не просто передбачити всі необхідні дії, а ще й здатність передбачати будь-які несподівані ризики, які можуть з'явитися протягом діяльності підприємства та вміння з ними справлятися. Підприємство не може повністю ліквідувати ризики, проте воно здатне керувати ними, вдавшись до ефективного передбачення [2].

Варто зазначити, що планування не має директивного характеру, а обумовлене потребою керівництва в деталізації перспектив розвитку організації. Однак в умовах глобалізації конкуренції досягнення економічної стабільності можливе за умови ефективного планування, а для цього необхідно точно представляти перспективу розвитку підприємства, максимально використовуючи можливості зовнішнього середовища, і прагнути до мінімізації загроз.

Лише ті підприємства, які своєчасно реагують на зміни, здатні вистояти. Відсутність планування призводить до коливань, недоцільних дій і як наслідок - є причиною збиткового стану підприємства.

Планування – це основа для подальших дій підприємства, оскільки згідно з планами, забезпечується узгодженість запланованих робіт, визначається потреба в ресурсах, мотивуються співробітники, а також контролюються результати.

Головним документом бізнес-планування є бізнес-план, який вказує, що і коли необхідно виконати для подальшого задоволення очікувань щодо рентабельності бізнес-проекту.

У загальному вигляді бізнес-план визначає напрямки діяльності організації і її політики, створює певний порядок реалізації програми з визначенням її змісту і цілей, методів та інструментів, термінів реалізації. Бізнес-план націлений на максимізацію прибутку, системну оцінку перспектив розвитку підприємства, яка заснована на результатах аналізу факторів внутрішнього і зовнішнього середовища та виявлення загроз, які можуть перешкодити його реалізації.

Від правильності складання бізнес-плану залежить життєздатність організації. Інформація, що міститься в бізнес-плані, повинна бути повною, достовірною, своєчасною і ретельно аргументованою, тому для створення бізнес-плану необхідні професійні знання в сфері управління, фінансів і маркетингу.

Бізнес-план створює значні переваги для підприємства, а саме забезпечує його необхідною інформацією про те, як доцільно розподіляти ресурси, максимально використовувати наявні можливості зовнішнього середовища. Бізнес-план роз'яснює (аргументує) проблеми, що виникають, виявляє сильні сторони підприємства і використовує їх для вирішення існуючих проблем та зменшення загроз зовнішнього середовища, а також покращує координацію дій і контроль в організації.

Якщо підприємство шукає потенційних інвесторів, то керівництву необхідно їх переконати, що організація здатна ефективно функціонувати. Отже, бізнес-план є важливим документом не тільки для організації, але і для її кредиторів.

Переваги в здійсненні бізнес-планування належать великим підприємствам. Для того щоб передбачити майбутнє, вони мають у своєму розпорядженні великі фінансові можливості: проводять серйозні наукові дослідження, їх штат складається з висококваліфікованого персоналу і вони в змозі залучати необхідні кадри ззовні.

Однак бізнес-плануванням не слід нехтувати і малому бізнесу, хоча йому і набагато складніше проводити широкомасштабне планування. З іншого боку, невеликим організаціям слід приділяти бізнес-плануванню навіть більше уваги. Зовнішнє середовище таких фірм складніше контролювати, та й в цілому вона агресивніша, ніж у великої організації, а тому, її майбутнє куди більш невизначене і непередбачуване. У той же час у малого бізнесу є своя перевага в здійсненні планування, а саме внутрішнє середовище є більш простим, отже, з'являються більш доступні можливості для огляду, аналізу і прогнозування.

Слід наголосити, що будь-яке планування носить імовірнісний характер, оскільки воно ґрунтується на даних за минулі періоди діяльності організації, тобто спирається на неповні дані навіть при справному бухгалтерському і управлінському обліках. Проблема полягає в тому, що деякі аспекти функціонування підприємства, наприклад, економічні цикли і політичну обстановку не можна оцінити [1]. Таким чином, можливості планування визначаються низкою об'єктивних і суб'єктивних причин. Підприємство не може володіти повною інформацією про своє майбутнє: неможливо передбачити всі зміни, які можуть статися у зовнішньому середовищі. Бізнес-планування є лише одним із способів зменшення невизначеності ризику.

Крім перерахованих вище факторів, межа планування обмежена обсягами витрат. Це виступає одним з основних гальм планової діяльності тому має на увазі необхідність додаткових витрат на проведення досліджень, створення підрозділу планування і залучення зайвого персоналу. Говорячи про витрати які підприємство понесе в ході планування, вони можуть бути використані для вирішення інших важливих економічних завдань. Крім того планування вимагає ще однієї особливої категорії витрат, набагато

дефіцитного ресурсу – часу [3].

Проте, дослідження, які періодично проводяться з приводу питання функціонування зарубіжних компаній доводять, що причинами абсолютної більшості їх банкрутств є або помилки в бізнес-плануванні, або повна його відсутність [2].

Список використаних джерел

1. Лапигін Ю. Н. Збірник бізнес-планів реальних організацій / Ю. Н. Лапигін. – М. : Омега-Л, 2013. – 350 с.
2. Лапигін Ю. Н. Бізнес-план: стратегії і тактика розвитку компанії / Ю.Н. Лапигін. – М. : Омега-Л, 2015. — 247 с.
3. Попов В. М. Бізнес-планування / В. М. Попов – М. : Фінанси и статистика. – 2014. – №2. – С. 5.

УПРАВЛІННЯ ЛІДЕРСЬКИМИ КОМПЕТЕНЦІЯМИ КЕРІВНИКА

Є. А. ЖАРИК

Запорізький національний університет

e_zharik@mail.ru

Розвиток навичок лідерства є важливою частиною успіху кожної організації в поточному мінливої економічної, технічної і соціальної середовища. Лідерство допомагає організаціям переміщатися по складності і зміни, які є частиною сучасного бізнес-ландшафту.

При використанні підходу на основі лідерських компетенцій організації можуть більш ефективно виявляти і розвивати нове покоління лідерів.

Основні лідерські компетенції і глобальні компетенції були визначені дослідниками. Проте, майбутні бізнес – тенденції та стратегія повинна стимулювати розвиток нових компетенцій лідерства. У той час як деякі лідерські компетенції мають важливе значення для всіх фірм, організація повинна також визначити, які атрибути лідерства є відмінними для конкретної організації, щоб створити конкурентну перевагу.

Акцент на лідерські компетенції і розвиток навичок сприяє кращому лідерству. Проте, навички, необхідні для конкретної позиції можуть змінюватися в залежності від конкретного рівня керівництва в організації. При використанні компетентісного підходу, організації можуть визначити,